

NATIONAL
GEOGRAPHIC

Reisgids

CAMBODJA

Trevor Ranges
Fotografie Kris LeBoutillier

Inhoud

De reis indelen 8

Geschiedenis en cultuur 13

Het huidige Cambodja 14 Geschiedenis 22 Kunst 38 Bevolking en geloof 44
Het landschap 52 Eten en drinken 56

Phnom Penh 61

Phnom Penh-centrum 64 De omgeving van Phnom Penh 88

Siem Reap en het Tonle Sap-meer 103

De stad Siem Reap 106 De omgeving van Siem Reap 114
Het Tonle Sap-meer 118

Angkor 125

Angkor Wat en omgeving 128 Angkor Thom 140
Rond de Oostelijke Baray 155

West-Cambodja 167

Battambang en omgeving 170 Tussen Phnom Penh en Battambang 180
De noordelijke grensprovincies 184

Midden-Cambodja 193

De provincie Kompong Thom 196 De provincie Preah Vihear 204

Oost-Cambodja 211

Kompong Cham, Kratie en Stung Treng 214 Ratanakiri 224 Mondulkiri 230

Sihanoukville en de provincies langs de zuidkust 235

Sihanoukville en de stranden 238 De zuidelijke kustprovincies 249

Reiswijzer 266

Hotels en restaurants 285 Winkelen 298 Voorstellingen 303
Actief en sport 305 Taalgids 310 Register 313 Fotoverantwoording 318

Bewust reizen

De bewuste reiziger gaat doelgericht op pad en komt verrijkt weer thuis. Als u op een verantwoorde manier reist, draagt u bij aan het behoud van de natuur, historie en culturele rijkdom van de plaatsen die u bezoekt. Bovendien zult u onvergetelijke reiservaringen opdoen.

Hoe reist u bewust?

- Onderken u dat uw aanwezigheid van invloed is op de plaatsen die u bezoekt.
- Besteed uw tijd en geld zodanig dat u iets bijdraagt aan de couleur locale (dat maakt uw verblijf ook interessanter).
- Respecteer het natuurlijke en culturele erfgoed van uw bestemming.
- Respecteer de lokale gebruiken en tradities.
- Toon de lokale bevolking uw waardering voor de interessante of unieke aspecten van hun streek, zoals het landschap, de historische dorpjes en gebouwen, de muziek of het eten.
- Trek af en toe uw portemonnee en steun kleine ondernemers die zich inspinnen om de bijzondere eigenschappen van een plaats te behouden. Zoek naar winkeltjes, restaurants, pensions en reisorganisaties die trots en hart voor hun omgeving uitstralen. Mijd bedrijven die afbreuk doen aan het karakter van een plek.
- Verrijk uzelf met mooie herinneringen en verhalen die u mee naar huis neemt, in de wetenschap dat u heeft bijgedragen aan behoud en verbetering van uw bestemming.

Deze manier van reizen wordt geotourisme genoemd en valt te omschrijven als 'toerisme dat het geografische karakter van een plek – omgeving, cultuur, uitstraling en erfgoed – en het welzijn van de inwoners ondersteunt of versterkt'. Meer informatie over geotourisme is te vinden op de website nationalgeographic.com.

Reisgids

CAMBODJA

Over de auteurs en de fotograaf

Reisjournalist **Trevor Ranges** woont al meer dan 20 jaar in Azië en werkte voor National Geographic ook aan de gids over Thailand. Ook schreef hij voor tourismthailand.org, de officiële website van de Tourism Authority of Thailand. Ranges is dol op reizen en houdt van andere culturen. Hij zet zich in voor het behoud van het cultureel erfgoed en de natuurlijke rijkdom, onder meer door met reisorganisaties te werken die rekening houden met cultuur en milieu. In 2014 startte hij met Scott Coates de podcast *Talk Travel Asia*.

Kris LeBoutillier maakt foto's voor National Geographic, waaronder die voor de gids over Vietnam en voor verscheidene reistijdschriften van National Geographic over Azië en Australië. Zo bezocht hij Tasmanië, Rajasthan, Singapore en de Halongbaai en Hue in Vietnam, en enkele van de mooiste stranden van Azië. Daarnaast werkt LeBoutillier ook voor tal van andere bladen en tijdschriften.

Lis Meyers schreef het hoofdstuk over Phnom Penh en de stukken over de kust bij Kampot en Kep, alsmede enkele kaderteksten. Meyers werkte in Cambodja bij ngo's en als freelancer voor een aantal plaatselijke tijdschriften. In die tijd heeft ze zich helemaal ondergedompeld in de Cambodjaanse cultuur. Ze hoopt dat alle lezers van deze gids Cambodja net zo enerverend, charmant en moeilijk te verlaten vindt als zij.

Nina-Noelle Hall en **Geoffrey Cain** hebben enkele kleinere bijdragen aan dit boek geleverd. Hall dokterde voor National Geographic de *Personal Explorer Tours* uit in Bangkok en Mexico-Stad. Cain werkte als freelance schrijver in Phnom Penh. Hij heeft geschreven voor *The Economist* en de *Far Eastern Economic Review*, alsook voor de Verenigde Naties.

De reis indelen

Veel toeristen worden naar Cambodja gelokt door de wereldberoemde tempels van Angkor, de indrukwekkende resten van de ooit zo machtige Khmer-hoofdstad. Maar daarnaast vind je een agrarisch land met een prachtig landschap, onbekende architectonische hoogstandjes, en een gastvrije en charmante bevolking.

DE BESTE MANIER VAN REIZEN

De wegen in Cambodja zijn een stuk beter dan pakweg tien jaar geleden en een auto of bus kan een relatief comfortabele manier van reizen bieden. Vanuit de in het zuiden gelegen hoofdstad Phnom Penh rijden veel bussen naar Siem Reap (poort naar Angkor Wat), de badplaats Sihanoukville aan de Golf van Thailand (3 tot 4 uur rijden naar het zuidwesten), en de meeste grote plaatsen in het land. Tussen deze bestemmingen liggen nog tal van andere bezienswaardigheden. De bussen stoppen hier echter alleen voor een korte eetpauze.

Wie een eigen auto huurt, ziet veel meer van Cambodja. U kunt een Toyota Camry met

chauffeur huren – voor een dagtripje, een enkele reis of een hele week. Deze manier van reizen geeft u de mogelijkheid te stoppen waar en wanneer u wilt. Wie een eigen auto te duur vindt, kan een gedeelde taxi nemen. Dat is meestal een Camry of een 4wd pick-up, volgepakt met passagiers. U kunt privéauto's en gedeelde taxi's het beste regelen via uw accommodatie of een plaatselijk reisbureau.

Op veel plekken langs de kust kunt u ook een motor huren. Die zijn niet duur (en niet ongevaarlijk) en een motor is ideaal om van strand naar strand te reizen of om de koloniale overblijfselen van Kampot te bekijken.

Tuktuks (dat zijn motorfietsen die een klein karretje voorttrekken – zijn ideaal in

en rond de stad. Ze zijn goedkoop (spreek met de chauffeur van tevoren een prijs af) en ontzettend leuk. Tuktuks zijn niet de meest comfortabele transportmiddelen, zeker niet in de warmte en het stof. Over het algemeen zijn tuktukchauffeurs geen goede gidsen.

Buiten de stedelijke gebieden zijn de meeste secundaire wegen niet meer dan karrensporen, die afhankelijk van het seizoen veranderen in een modderpoel of een harde, bobbelige ondergrond. Om het platteland van Cambodja echt te kunnen ervaren, is een 4wd of een offroadmotor onontbeerlijk.

Cambodjanen maken nog altijd gebruik van ossenkarren als middel van vervoer.

ALS U MAAR ÉÉN WEEK HEBT

Door de grote afstanden tussen de toeristische bestemmingen moet u goed plannen om tijdens een korte reis veel van Cambodja te zien. Om sneller te reizen kunt u een binnenlandse vlucht nemen. Er worden drie routes aangeboden: Phnom Penh-Siem Reap, Siem Reap-Sihanoukville en Sihanoukville-Phnom Penh. Bezoek, als u maar één week hebt, in ieder geval Angkor Wat en het nabijgelegen Siem Reap, het prachtige Tonle Sap-meer en de gelijknamige rivier, en natuurlijk Phnom Penh. Internationale luchtvaartmaatschappijen vliegen op Phnom Penh, Siem Reap en Sihanoukville, dus kunt u de hierboven gesuggereerde reis in beide richtingen maken. De reissuggestie hieronder laat de reis beginnen in Phnom Penh.

Afhankelijk van uw tijdstip van aankomst in Phnom Penh, kunt u op **dag 1** per tuktuk verschillende bezienswaardigheden bekijken en de dag beëindigen met een boottocht over de rivier. Op **dag 2** kunt u bijvoorbeeld het Nationaal Museum, de Wat Phnom, het koninklijk paleis of het Tuol Sleng Genocide Museum en de killing fields bezoeken. Als u die al op dag 1 hebt bezocht, dan kunt u op dag 2 misschien ook nog een bezoek brengen aan de vuilnisbelt van Stung Meanchey (zie kader p. 89) of aan de pre-Angkorruïnes in

NIET MISSEN:

- **Het Tuol Sleng Genocide Museum en de killing fields, Phnom Penh 82-83, 86**
- **De drijvende dorpen op het Tonle Sap-meer 119-121**
- **Zonsopkomst in Angkor Wat 135**
- **De circuskunsten van Phare Ponleu Selpak 145**
- **Authentieke apsaradans 154**
- **De Banteay Srei-tempel, Kbal Spean en nabijgelegen bezienswaardigheden 160-163**
- **Oude villa's uit de Franskoloniale tijd en ontspannen langs de rivier in Kampot 256**

de buurt van Angkor Borei en aan het Phnom Tamao Wildlife Rescue Center.

Als u op **dag 3** wilt doorreizen naar Siem Reap, is een reis per auto handiger dan een boottocht over de Tonle Sap (zie p. 122), aangezien u op Highway 5 langs een aantal interessante bezienswaardigheden komt. Bewaar de boottocht voor de terugweg naar Phnom Penh. Laat deze keuze echter afhangen van de stroomrichting van de rivier – die

VEILIGHEIDSTIPS

- **Draag uw tas dwars over uw lichaam, niet losjes over de schouder, want dan is die een makkelijke prooi voor criminelen.**
- **Pas in menigten op voor jeugdige zakkenrollers, vaak nog kleine kinderen.**
- **Houd steeds een klein bedrag apart om tuktukchauffeurs te betalen. Wapper nooit met grote stapels bankbiljetten.**
- **Wees voorzichtig met oversteken.**
- **Verlaat in gebieden waar landmijnen liggen nooit de paden.**
- **Ga in het donker niet alleen op pad.**
- **Maak in hotels gebruik van de kluis, of sluit in guesthouses de deur van uw kamer met een eigen hangslot af.**
- **Maak in bars geen ruzie met de plaatselijke bevolking, noch met de politie.**
- **Gebruik antimuggenmiddelen met DEET als u buiten toeristische gebieden reist.**

HET WEER

Het droge seizoen loopt van november tot juni. De koelste maanden zijn november, december en januari; dan is ook de luchtvochtigheid het laagst en valt er minder regen. Van eind januari tot april, de warmste maand, stijgt de temperatuur tot wel 38 °C. De ondraaglijke hitte kan nog erger worden als door stroomuitval airco's en ventilatoren niet meer werken. Het regenseizoen loopt van juni tot oktober, met dagelijks forse buien die tijdelijk de hitte enigszins temperen. Het landschap wordt weelderig groen en de rivieren vullen zich met vers water. Sommige wegen buiten de toeristengebieden kunnen echter onbegaanbaar worden.

wisselt namelijk per seizoen! Met de stroom mee gaat sneller.

Als u met de auto naar Siem Reap reist – wat de meeste flexibiliteit geeft – kunt u een stop maken in de voormalige hoofdstad Oudong, in een pottenbakkersdorp en in het drijvende dorp Kompong Chhnang, een duizend jaar oude brug oversteken en enkele tempels bekijken (zie 'Midden-Cambodja', p. 196 en verder). Hoewel het tempelcomplex van Sambor Prei Kuk slechts 11 km van de hoofdweg ligt, moet u waarschijnlijk in Kompong Thom overnachten om voldoende tijd voor een bezoek over te houden.

Om van de zonsopkomst in Angkor te genieten, moet u ervoor zorgen rond 4 uur in de ochtend bij uw hotel in Siem Reap te zijn. Check in, regel een tuktuk en wees vlak voor zonsopkomst bij Phnom Bakheng. Een drie-daagse parkpas die u om 17 uur in de middag koopt, is die middag en de volgende drie dagen geldig.

Bezoek op **dag 4, 5 en 6** de tempels van Angkor door een tuktuk of auto en een gids te huren. De gidsen geven goede informatie en zijn handig om allerlei praktische dingen te regelen. Een van deze dagen zou u een uitstapje moeten maken naar de Banteay Srei (zie p. 161-162), een 10e-eeuwse tempel die beroemd is om zijn steenreliëfs. Bezoek ook Artisans d'Angkor en het bijbehorende zijde-weverscollectief. Als u het Nationaal Museum in Phnom Penh hebt gemist, breng dan een paar uurtjes door in het Angkor National Museum. Probeer in de avond aan apsara-dansvoorstelling of een schimmenspel bij te wonen, of bezoek de avondmarkt.

Na een paar dagen tempels bent u waarschijnlijk toe aan het Tonle Sap-meer, het grootste zoetwatermeer van Zuidoost-Azië en van groot economisch belang voor miljoenen Cambodjanen. In de drijvende dorpen of de dorpen met huizen op palen, zoals Chong Kneas en Kompong Pleuk, krijgt u een goede indruk van het leven aan en op het water. Fervente vogelaars bezoeken het Prek Toal Bird Sanctuary, een van de grootste vogelreservaten ter wereld. De meeste kans op het spotten van bijzondere vogels is 's ochtends

BELLEN IN CAMBODJA

Het telefoonsysteem in Cambodja is redelijk geavanceerd: er is een 4G-netwerk en ook in de meest afgelegen provincies hebt u mobiel bereik. Bellen met uw eigen abonnement is echter duur, dus kunt u beter een Cambodjaanse simkaart kopen. In de grotere steden als Phnom Penh, Siem Reap en Sihanoukville zijn in elke kleine winkel wel simkaarten te koop, maar je kunt ook naar een officiële telefoniewinkel gaan. Hier spreken de medewerkers vaak ook Engels. Een andere optie is de eSIM (airalo.com), deze kun je voor vertrek al installeren, zodat je direct bij aankomst voordelig kunt bellen. In de meeste hotels en de wat grotere cafés en restaurants kun je gebruikmaken van wifi.

De tuktuk: snel en goedkoop.

vroeg, bijvoorbeeld door van dag 6 op **dag 7** hier te overnachten en na een vroeg bezoek aan het park terug te reizen naar Phnom Penh om uw vlucht te halen.

ALS U MEER TIJD HEBT

Zeven dagen is eigenlijk te weinig om Cambodja een klein beetje te leren kennen. Als u een week extra hebt, kunt u meer bezienswaardigheden in de omgeving van Phnom Penh en Siem Reap bezoeken. Er zijn verschillende mogelijkheden.

Maak vanuit Phnom Penh eerst de beschreven éénweekse reis, maar ga na Siem Reap per bus, boot of auto naar Battambang, de tweede stad van Cambodja. Breng hier een of twee dagen door; bezoek de omliggende tempels en andere bezienswaardigheden en maak een tocht over de rivier. Reis vervolgens zuidwaarts (richting Phnom Penh) naar Pursat, van waaruit u het drijvende dorp Kompong Luong kunt bezoeken (auto met chauffeur aanbevolen). Desgewenst kunt u de drijvende dorpen bij Siem Reap dan overslaan. Kompong Luong is minder toeristisch.

Reis voor een paar dagen strand vanuit Phnom Penh naar Kampot, Kep of Sihanoukville.

Wie ook de oostelijke provincies wil bezoeken, heeft een maand nodig, tenzij u het zich kunt permitteren om per vliegtuig te reizen. Redelijk comfortabel, maar minder avontuurlijk. ■

KLEDING EN ETIQUETTE

Kleding: Cambodjanen kleden zich zeer conservatief. Houd altijd schouders en knieën bedekt als u een tempel of officiële plek bezoekt. Als u tussen de plaatselijke bevolking zwemt, doe dan iets over uw bikini.

Schoenen en voeten: Doe uw schoenen uit als u een huis of tempel betreedt. Laat nooit de zool van uw schoenen zien. Als u tijdens een bezoek aan een tempel of een huis gaat zitten, houd uw benen dan naast elkaar en kruis ze niet. Meer tips, zie kader p. 21.

Geschiedenis en cultuur

Het huidige Cambodja **14-21**

Geschiedenis **22-37**

Ervaar: De rol van ngo's **33**

Kunst **38-43**

Ervaar: Khmer-karaoke **43**

Bevolking en geloof **44-51**

Ervaar: Meditatie en monniken ontmoeten **51**

Het landschap **52-55**

Eten en drinken **56-59**

Ervaar: De Khmer-keuken **58**

De verhalen uit het klassieke epos Ramayana worden vaak met wajangpoppen verteld. Gaatjes in het leer laten licht door en werpen schaduwen op een scherm.

Het huidige Cambodja

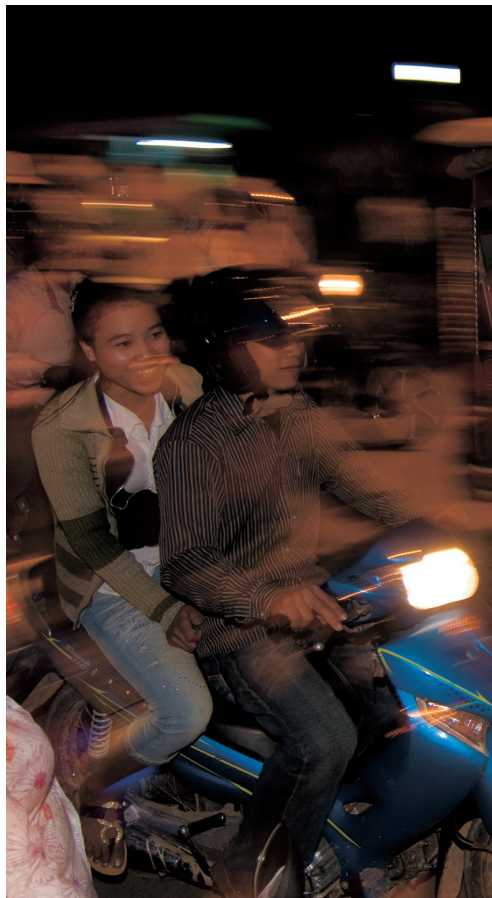
De 21e eeuw vormt een nieuw begin voor het koninkrijk Cambodja. Nu de verwoestende oorlog voorbij is en de investeringen binnenstromen, heerst er in het land voelbaar optimisme. Naarmate Cambodja meer deelneemt aan de wereldeconomie groeit de invloed van buitenlandse bezoekers, ideeën en invloeden.

Dat wil niet zeggen dat het huidige Cambodja is zoals de advertenties beweren: blijde dorpelingen die traditionele liederen zingen, stille witte zandstranden met hutjes op palen, een idylle waarin mensen leven volgens hun Angkor-afkomst. Echte Cambodjanen rijden maar zelden op olifanten of zingen in een kring. Het traditionele landbouwbestaan in Cambodja is grondig aan het veranderen. Het 'andere', levende en ademende Cambodja staat voor grote uitdagingen; er is hoop, maar er is ook nog een lange weg te gaan. De samenleving herstelt zich na generaties oorlog en genocide, en de pijnlijke zoektocht naar stabiliteit en democratie is bijna voltooid. Behalve een korte renaissance in de jaren zestig kende het land nooit eerder een vrije markt, onafhankelijkheid of een middenklasse.

Cambodjanen stralen merkbaar hoop uit. Nu het koninkrijk zich internationaal weer doet gelden, groeit de nationale trots.

Veel Cambodjanen worden nog gekweld door de schimmen van hun eigen en van het collectieve verleden, maar krijgen nu toch de kans om vooruit te kijken. Ze kunnen eindelijk vrij reizen, een zaak beginnen en vreedzaam leven. Veel mensen zien eindelijk dat het idyllische Cambodja ooit werkelijkheid kan worden. Cambodjanen stralen een gevoel van hoop uit, of ze nu in het weekend in een park aan het spelen zijn of hun herlevende cultuur tonen aan toeristen. Nu hun koninkrijk weer meedoet als een belangrijke speler op het

wereldtoneel groeit ook de nationale trots. In het hele land sieren afbeeldingen van Angkor Wat, een nationaal symbool, de straten, vlaggen en winkelpuizen. Laat de glorie van Angkor herrijzen, zegt men. Het tempelcomplex is het belangrijkste stempel dat Cambodja op de wereld heeft gedrukt. In tijden

van oorlog en tragedie was het een teken van eenheid, en een hoopgevende herinnering dat Cambodja ooit weer een welvende beschaving zou kunnen worden.

De tempels van Angkor hebben de bevolking en de toeristenaantallen in Siem Reap al een paar jaar met 30 procent doen groeien. Ze trekken jaarlijks ruim een miljoen bezoekers, en grote aantallen Cambodjanen komen naar Siem Reap om een graantje mee te pikken van de snel groeiende nationale toeristensector. De enthousiaste kinderen die in acht talen 'Hallo!' roepen en Ansichtkaarten

verkopen zijn de tempelgidsen van morgen. Een nieuwe generatie kunstenaars leert traditionele dansen en muziek, zijdeweven en beeldhouwkunst. Als trotse culturele ambassadeurs bieden ze bezoekers vermaak en informatie, verwerven een inkomen en maken grootse toekomstplannen. Intussen trainen scholen arme plattelandsjongeren in praktische gastvrijheid en bereiden hen voor op een baan in de stad, en daarmee op een kans uit de armoede te raken.

In Phnom Penh bestaat de huidige culturele renaissance uit meer dan enkel een

In veel Cambodjaanse steden zijn tuktuks en brommers de voornaamste vervoersmiddelen.

Phnom Penh

Inleiding en kaart **62-63**

Phnom Penh-centrum **64-87**

Ervaar: Schimmenpoppenspel **66**

Ervaar: Op maat gemaakt **68**

Phnom Penh per tuktuk **70-71**

Ervaar: Taallessen Khmer **73**

Ervaar: Tai chi bij dageraad **74**

Ervaar: De avondmarkt van Phnom Penh **76**

Ervaar: Winkelen voor een goed doel **80**

Ervaar: Khmer-boksen **82**

De omgeving van Phnom Penh **88-101**

Ervaar: Fietstochten **91**

Ervaar: Fotografietochten **94**

Hotels en restaurants **285-287**

Phnom Penh

Vroeger kwamen toeristen in Cambodja aan via de luchthaven van Siem Reap met als enige doel de prachtige tempels van Angkor, maar tegenwoordig staat de hoofdstad weer stevig op de kaart als het politieke, economische en commerciële centrum van het land, en fungeert dankzij haar centrale ligging en internationale luchthaven als de poort naar bezienswaardigheden in het hele land, waaronder het beroemde Angkor.

Blik op het Independence Monument in Phnom Penh en het drukke stadsverkeer.

De stad ligt aan de Chaktomuk ('vier gezichten'), de plaats waar de drie rivieren de Bassac, Mekong en Tonle Sap samenvloeien: het levensbloed van het land, met Phnom Penh als kloppend hart.

Phnom Penh is met zijn schilderachtige wats (tempels) en torenspitsen die het gedrongen stadsgezicht van lage gebouwen doorbreken een van de weinige overgebleven voorbeelden van een oude Aziatische stad. Sommige kooplieden brengen hun waar nog altijd aan de man met ossenwagens. Naast deze mix van oude Aziatische en koloniale charme bruist de levendigheid van een groeiende stad: een zinderende energie waarin je automatisch wordt meegezogen. Monniken in oranje gewaden wandelen door de straten. Motorrijders, vaak overbeladen om zoveel mogelijk passagiers tegelijk of zelfs enorme

meubelstukken te vervoeren, zoeven voorbij en nemen het niet zo nauw met de verkeersregels. Straatverkopers duwen hun kar met exotische hapjes en kleurrijke waar voort.

Phnom Penh is vrij klein, maar het kan lastig zijn er de weg te vinden. De stad is aangelegd volgens een Frans stratenplan, maar de volgorde van de straten is verwarrend (Street 334 verspringt naar Street 252) en er is weinig logica te bespeuren in de nummering van de huizen (veel nummers komen in dezelfde straat vaker voor). U kunt daarom het beste navigeren aan de hand van oriëntatiepunten, zoals markten, monumenten, musea en wats. De stad is hierbij eenvoudig in enkele gebieden te verdelen: het koninklijk paleis en omgeving, het Independence Monument en omgeving, noordelijk Phnom Penh, de Franse wijk, het gebied ten zuiden van het

Independence Monument, en westelijk Phnom Penh.

U kunt de voornaamste bezienswaardigheden in twee of drie dagen bekijken. Op de Killing Fields na liggen ze allemaal vijf tot tien minuten per motorfiets of tuktuk van elkaar, waardoor de stad erg toegankelijk is voor bezoekers. U kunt bijna alle belangrijke toeristische trekpleisters in één dag stouwen, maar voor wie wat meer tijd neemt, heeft Phnom Penh nog veel meer te bieden. De stad maakt de laatste jaren een echte opleving door met de opkomst van voortreffelijke restaurants, mooie boetiekjes, vooruitstrevende kunstgaleries en heerlijke kuuroorden. Neem na een bezoek aan de wats, musea en markten de rijke sfeer in u op in een café of park en zie het leven aan u voorbij trekken vanuit een tuktuk. Bezoek een galerie met werk van lokale kunstenaars en laat de zorgen van u afglijden tijdens een luxueuze massage. Phnom Penh is werkelijk onvergetelijk. ■

NIET MISSEN:

- Phnom Penh verkennen per tuktuk **70-71**
- Khmer-kunstvoorwerpen in het Nationaal Museum **72**
- Een boottocht bij zonsondergang over de Tonle Sap of Mekong **74**
- De 'gangster-ape' van de Wat Phnom voeren **78-79**
- De koloniale grandeur van weleer van de Elephant Bar **80-82**
- Confronterend: Genocidemuseum Tuol Sleng en de Killing Fields van Choeng Ek **82-83, 86**
- Afdingen op de Russische markt **87**

Phnom Penh-centrum

Aan de brede straten in het centrum, ten zuiden van de Wat Phnom aan de Tonle Sap, liggen nationale schatten als het koninklijk paleis, de Zilveren Pagode, het Nationaal Museum en de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten. U ziet er ook groene parken en enkele belangrijke boeddhistische bezienswaardigheden: de Sarawanpagode, Wat Ounalom en Wat Langka.

De verlichte toegangspoort van het koninklijk paleis bij avond.

GESCHIEDENIS

Volgens de legende is Phnom Penh in 1372 gesticht toen Vrouwe Yeay Penh een drijvende *koki*-boom uit de rivier haalde. In de boom vond ze vier boeddhabeeldjes, waarvoor ze boven op een heuvel een klein heiligdom bouwde. Daaromheen groeide al snel een stad, die later Phnom Penh werd genoemd (Heuvel van Penh). In 1434 moest koning Ponhea Yat (R 1405-1467) Angkor ontvluchten en verplaatste de hoofdstad naar de 'vier gezichten', het snijpunt van de

rivieren de Bassac, Mekong en Tonle Sap, bij het opkomende Phnom Penh. Na Longvek en Oudong werd Phnom Penh in 1866 uiteindelijk weer tot hoofdstad uitgeroepen.

Het Franse kolonialisme (1863-1953) drukte een zware stempel op de ontwikkeling van Phnom Penh. Onder Franse heerschappij werd de stad verdeeld in talrijke wijken en werden veel van de voornaamste monumenten van de stad ontworpen en gebouwd, zoals het koninklijk paleis en het Nationaal Museum. De nalatenschap van het Franse

Reisgids CAMBODJA

Wereldwijd nemen experts van National Geographic een kijkje achter de schermen en dringen door tot de kern van de cultuur, de geschiedenis en het volk van een land. Dankzij National Geographic Reisgidsen kan hun ervaring de jouwe worden.

DE REIS INDELEN, beknopte kennismaking met Cambodja, zodat je je reis op je eigen wensen en interessegebieden kunt afstemmen.

ERVAAR bijvoorbeeld waar je zoetwaterdolfijnen kunt zien, waar je per olifant naar watervallen in het oerwoud kunt komen, en hoe je het beste van de zonsopkomst in Angkor kunt genieten.

INSIDER TIPS van de schrijvers en fotografen van National Geographic, maar ook van plaatselijke deskundigen, over hun favoriete plekjes, praktische zaken en veel meer.

WANDELINGEN EN AUTO- EN BOOTTOCHTEN, voorzien van duidelijke kaarten. Bijvoorbeeld Phnom Penh per tuktuk, een tocht langs de tempels en de parken van Angkor Wat, en een dagtocht door het Ream National Park.

EXCURSIES BUITEN DE GEBAADE PADEN, zoals naar de drijvende dorpen op het Tonle Sap-meer, de afgelegen Preah Vihear-tempel en het ruige Cardamomgebergte.

NIET MISSEN Bij elk hoofdstuk vind je verwijzingen naar nadere informatie over sterk aanbevolen bezienswaardigheden en activiteiten.

PRACHTIGE KLEURENFOTO'S EN HANDIGE KAARTEN maken het eenvoudig te kiezen, je reis uit te stippelen en overal het mooiste te zien.

NUR 517

9 789043 936118